

AFTONBLADET

1 2 3

Textstorlek:

Anorexi en kroppslig sjukdom – men med psykiska symptom

Mandometerklinikerna: Nyckeln till att övervinna ätstörningar är att ta patienterna ur svälten

Ätstörningar är vanliga sjukdomar som i det tysta orsakar tragedier för individer och familjer. Förutom det lidande sjukdomarna innebär, är de också livshotande tillstånd. Det finns inget vetenskapligt stöd för att dessa sjukdomar ökar, men det är helt uppenbart att fler söker vård för dessa sjukdomar.

Ofta är sjukdomen skambelagd eftersom ätstörningar traditionellt betraktas som psykiska sjukdomar, vilket får både den sjuke och de anhöriga att känna skuld och fundera

över vad det är för fel på dem. Detta understryks av att ätstörningar i vårdsammanhang betraktas som psykiska sjukdomar och att patienterna därmed hamnar i psykiatrin när de söker vård.

Vi menar däremot att ätstörningar är kroppsliga sjukdomar som, förvisso, ger psykiska symptom. Men för att bota patienterna krävs i första hand att man "reparerar" kroppens funktioner. Vanligtvis läker då också de psykiska symptomen. För ätstörningar gäller att när kroppen blir sjuk, lider också själen. Läker man kroppen, blir också själen frisk.

Ätstörningspatienter som anorektiker och bulimiker får inte i sig tillräckligt med näring. De lider därför av svält och de konsekvenser det medför för de kroppsliga funktionerna och därmed också personens sinnestillstånd. Det vanliga synsättet är att man drar den omvända slutsatsen – det är personens psykiska tillstånd som har orsakat ätstörningen – och så försöker man behandla symptomen för att komma tillrätta med sjukdomen, och kanske lyckas man att förbättra personens psykiska tillstånd. Men det är oerhört svårt att på egen hand bryta det störda ätbeteendet.

Varför finns det då anledning att tro att sambandet är att svälttillståndet ger symptomen och inte tvärtom? Mot slutet av andra världskriget såg man miljontals svältande i Europa, och i USA utförde man en studie (Keys, Minnesota Starvation Experiment) som syftade till att ta reda på mer om hur svält påverkar människan och hur man på

Tidigare artiklar i samma ämne

[Min dotter håller på att svälta sig själv till döds](#) Orolig mamma: Varje extra gram är laddat med ångest och förtvivlan
51

Blogga om artikeln

Länka till artikeln från ditt blogginlägg - kopiera den här adressen:

<http://www.aftonbladet.se/debatt/debatt>

För att komma med i listningen här behöver du också ha presenterat din blogg på Bloggportalen [Läs mer här!](#)

Aftonbladet.se ansvarar inte för det som står i bloggarna.

bästa sätt skulle kunna häva svälttillståndet. Experimentet, som av lätt insedda skäl inte kommer att göras om, utfördes under ett år och involverade 36 fullt friska (inga tidigare fysiska eller psykiska sjukdomar) män i åldrarna 22-33 år. Man fann att männen under studien utvecklade ett antal symptom som en reaktion på den svältkost som de sattes på. Resultaten (utan inbördes rangordning) presenteras nedan – som jämförelse listas några vanliga symptom som är resultatet av ätstörningar:

Minnesota Starvation Experiment	Ätstörningar
Depression	Depression
Koncentrationssvårigheter	Koncentrationssvårigheter
Ångest	Ångest
Extremt tänkande på mat	Extremt tänkande på mat
Asocialt beteende	Asocialt beteende
Sänkt kroppstemperatur, sänkt andnings- och hjärtfrekvens	Sänkt kroppstemperatur, sänkt andnings- och hjärtfrekvens
Hypokondri	Hyperaktivitet
Självskaдебeteende	Självskaдебeteende

Studien visar alltså att de psykiska komplikationerna av ätstörningar i allt väsentligt är desamma som de som uppstår när man svälter. Försvinner då komplikationerna om man häver svälttillståndet, det vill säga får patienten att äta? Ja, det gör de. Vi har visat att det är möjligt att utan psykofarmaka eller psykiatri – annat än som komplement och stöd – få patienterna friska.

Det som utmärker ätstörningspatienter är att de ofta vårdar sin sjukdom och vill behålla den, trots det obehag den ger. Syftet var från början att förändra sig själv till något bättre och då detta mål uppnåtts kan det vara smärtsamt att överge den kropp man kämpat sig till. Ett tillstånd skapas som är förhållandevis lätt att vidmakthålla – och därmed svårt att bryta: Det blir fysiskt och psykiskt obehagligt att äta eftersom kroppen inte fungerar normalt längre. De psykiska symptomen kan också få den sjuke att tro att orsaken till att han/hon mår dåligt (depression, avskiljdhet) är att "idealtillståndet" ännu inte är uppnått. Hur botar man då personer med ätstörningar? Vi botar genom att hjälpa patienterna att träna in ett sunt ätbeteende i kombination med social återuppbyggnad och stärkande av den egna självbilden. Det är alltså beteendeförändringar som gör att patienterna återkommer till ett normalt liv. 70 procent av de över 600 patienter som kommit till våra kliniker är i dag friska. Och vi har mer än 20 års forskning som underlag och stöd för vårt förhållningssätt; boten för ätstörningar består i att permanent häva svälten och att få själen att trivas i sin kropp.

Björn Druse
Mandometerklinikerna

Utskriftsdatum: 2010-12-30

Publicerad: 2010-12-30

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/samhalle/article8348335.ab>

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

© Aftonbladet

Mejla: 71000@afonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11